

skulde anvendes til Krigsbrug, saa vilde han efter dette blive straffet. Magen dertil tror jeg dog ikke, vi have i det foreliggende Lovforslag. Det samme gælder om, hvad der staar i § 1, Nr. 1, hvor det forbydes Undersaatterne i nogen som helst Egenskab at tage Tjeneste i de krigsførende Magters Hær eller om Bord i deres Regeringsskibe, derunder indbefattet at lodse deres Krigs- eller *Transportskibe*. Derunder vil jo gaa et civilt Transportskib, blot det er et Regeringsskib, og derunder vel ogsaa gaa et Postskib, naar det er et Regeringsskib, men det vilde dog være fuldstændig urimeligt, om en Matros, der var dansk Matros, skulde blive underkastet Straf, fordi han tog Tjeneste paa et fremmed Regeringsskib, som slet ikke havde noget med Krigsførelsen at gøre. Noget ganske lignende findes i Nr. 4. Men lige i Indledningen til Nr. 1 findes noget, som egentlig talt er værre endnu. Der staar nemlig, at i Tilfælde af, at Krig udbræder, i hvilken den danske Stat er neutral, forbydes det Undersaatterne. . . . Undersaatterne! Hvad er Undersaatter? Ja, Undersaatter ere efter almindelige Forestillinger de, der falde ind under den danske Stats Jurisdiktion. Naar der ikke er føjet noget andet til, ikke føjet til: de i den danske Stat hjemmehørende Undersaatter; ikke gjort nogen som helst anden Begrænsning, er det dem, som ere dansk Jurisdiktion undergivne. Men det vilde, som de Herrer lettelig ville se, føre til en stor Mængde Urimeligheder omkring paa de derefter anførte Punkter. Forslagsstillerne have søgt ved forskellige Modifikationer at faa disse Urimeligheder fjernede. Jeg siger det ikke som nogen stor Anke mod Regeringsforslaget, men kun som en Illustration dertil, at i denne Materie er det i Virkeligheden særdeles vanskeligt at tilvejebringe Bestemmelser, som udelukke Indtrædelsen af et mindre rimeligt Tilfælde. Naar det ærede Medlem — for at tage blot et Punkt, som indeslutter lidt mere Realitet — talte om Folk i Amerika, der havde taget Tjeneste der under Secessionen, og nævnte, at Anvendelse af Bestemmelser som dette Lovforslags, der vilde have været forkastelig, vil jeg dog gøre opmærksom paa, at de allerfleste af dem, som have deltaget i Secessionskrigen, vare Folk, som havde amerikansk Borgerret, og at det var Folk, som af andre Grunde, navnlig ifølge Slutningsbestemmelserne i dette Lovforslag, ikke vilde blive ramte deraf. Men jeg tilstaar atter, at der kan være Tilfælde, der ved en uforstandig Optræden af Regeringen og

de danske Myndigheder kunde føre til Resultater, der ikke vilde være ønskelige. Man kan jo forsøge, om man kan faa affattet Regler, der ikke i deres Konsekvenser kunne føre til en eller anden Urimelighed. Man kan jo forsøge derpaa, men jeg tror nok, at denne Opgaves Løsning vil være umulig. Om man er noget strengere eller noget mindre streng i de Straffebestemmelser, man her fastsætter, lægger jeg for Resten ikke stor Vægt paa, og jeg tror egentlig heller ikke, at Rigsdagen bør lægge overdreven stor Vægt derpaa, thi det maa jo erkendes, at Faren for vort Lands Neutralitet, som er det, vi have for Øje, kan vækkes baade ved for strenge og for slappe Bestemmelser. I begge Dele ligger der en Fare, saa at man ikke skal se en Betyggelse i at faa meget kraftige og strenge Bestemmelser. Jeg ser ikke noget stort Princip i, om de ere noget mere eller mindre strenge; blot skal man naturligvis sørge for, at de saa vidt muligt have Hjemmel i sund Fornuft, i det, der kan baade en fornøftig Politik. Naar saa denne Samling er forbi, og vi forhaabentlig faa Regeringen til at forhandle med Sverige og Norge angaaende Fælleslovgivning, vil jeg haabe, de tre Lande kunne finde hverandre i at fastsætte fælles Regler. De faa saa at være fuldkomne eller mindre ufuldkomne; de ville have den Styrke, at de ere fælles for de tre Riger.

N. J. Larsen: Da der ikke fra en eneste af de ærede Taleres Side, som have villet forsvare det foreliggende Lovforslag, er gjort noget virkeligt Forsøg paa at afkræfte de af mig fremsatte Realitetsindvendinger, tror jeg at turde slaa fast, at man maa lade dem staa. Det ærede Medlem for Kalundborg (Krabbe) begyndte sit Foredrag i Dag med figurlig talt at opgive sit Bo til Konkursbehandling. Han fandt, at mine Bemærkninger vare saa lidet værdifulde, at der ikke var Grund til at sige noget til dem, og dog gjorde han adskillige Tilløb til at værges sit Forslag mod min Kritik, men det blev derefter. Der tilkommer det ærede Medlem — det tør jeg vel nok røbe — en væsentlig Del af Æren for det ny, som udmærker Forslaget. Han ytrede, at der vel gik en logisk Traad igennem mine Udtalelser, men den var saa overordentlig tynd. Det undrede mig da, at det ærede Medlem ikke gjorde noget Forsøg paa at rive den skrøbelige Traad over. Nu hørte jeg til nogen Forbauselse, at det, som det egentlig kom an paa for det ærede Medlem, det, som